

LLETRES DESIGUALS

Amb aquesta activitat treballarem

Concepte de desigualtat.

Les injustícies.

Actituds crítiques davant la injustícia.

ODS 10

Durada

Una sessió.

Cicles: 1, 2, 3

Abans de començar

Imprimir i retallar els quatre rectangles per a repartir entre els grups. Els grups tenen diferent nombre de vocals a la seva disposició per tal de marcar la desigualtat entre ells durant l'activitat.

És convenient que els grups no coneguin les lletres de les quals disposen la resta.

Desenvolupament

Dividir a l'alumnat en quatre grups. Es lliura a cada grup el seu paper amb les vocals que tindran disponibles. Explicar:

“Usant les vocals que teniu en el paper, heu d'escriure totes les paraules correctes que pugueu. Per aconseguir-ho, podeu usar totes les consonants que necessiteu, però no podeu usar cap vocal més que les que us apareix en el paper que se us ha entregat. En escriure les paraules, heu d'anar restant les vocals que aneu utilitzant”.

Es dona un temps (uns deu minuts) perquè escriguin les paraules. Passat aquest temps, demanar als grups, començant pel D, que diguin les paraules que han creat i s'apunta el seu número a la pissarra.

Cal reflexionar

Un cop els 4 grups han dit les seves paraules, comentar amb la classe amb preguntes com aquestes.:

- Quins grups són els que han fet més paraules? Algun grup no n'ha fet cap?
- Tenien tots els grups les mateixes instruccions? Tenien tots els grups el mateix nombre de vocals per a fer paraules?
- És justa la manera en què s'han repartit les vocals?
- Seria just que als grups se'ls valorés per igual segons el nombre de paraules que han aconseguit? Què caldria fer per poder valorar a tots els grups per igual?
- A algun grup li han sobrat vocals que no hagin estat utilitzades?
- Si és així, se'ls ha ocorregut compartir-les amb algun altre grup? Què ens suggereix això?

PER RETALLAR

Grup A

Podeu utilitzar:

7 A
7 E
5 I
4 O
3 U

Grup B

Podeu utilitzar:

7 A
6 E
4 I
3 O
3 U

Grup C

Podeu utilitzar:

5 A
4 E
3 I
2 O
3 U

Grup D

Podeu utilitzar:

3 A
2 E
2 I
1 O
1 U

VISIBILITZAR DESIGUALTAT

Amb aquesta activitat treballarem

Concepte d'esperança de vida.

La desigualtat i la diferència.

ODS 1,3,10.

Durada

Una sessió.

Cicles 2, 3

Abans de començar

Aquesta activitat és de coneixement, anàlisi i reflexió del tema de la desigualtat a través de dades, per ajudar a reflexionar sobre les conseqüències que aquesta té en la vida de les persones.

Desenvolupament

Explicar a la classe el concepte de l'Índex de Desenvolupament Humà (IDH) mitjançant la **infografia**, perquè vegin com queden classificats els països del món segons aquest índex.

Visibilitzar la taula de l'esperança de vida en néixer i explicar aquest concepte.

A continuació, proposem fer operacions matemàtiques amb aquestes dades, que permeten la comparació i ajuden a reflexionar més fàcilment:

- Suposant que la classe és el total de la població mundial, traure la quantitat de nois i noies que pertanyerien a cadascun dels quatre grups de la classificació del IDH.

Segons el que hem tret, dividim la classe en quatre grups, que representaran els quatre tipus de països. En els grups, demanar que cada persona memoritzi l'esperança de vida que els correspon, segons siguin nois o noies.

Perquè vegin el que influeix en les nostres vides el lloc on s'ha nascut, farem una activitat. Explicar:

"A continuació, tothom ha de posar-se dempeus. Començarem a dir anys i us anireu asseient, quan en comptar, s'arribi a l'esperança de vida que heu memoritzat".

Començar a comptar a partir de 50, i seguir fins a la màxima esperança de vida. Quan s'ha assegut un grup, parar un moment perquè tothom en sigui conscient.

Cal reflexionar

Comentar amb l'alumnat amb preguntes com aquestes:

- Quina és la primera impressió en fer la dinàmica?
- Què us crida l'atenció a la vista del que hem fet?
- L'esperança de vida: Està relacionada amb l'alimentació? Amb els serveis sanitaris? Amb quins altres elements us sembla que pot estar relacionada l'esperança de vida?
- Amb el que hem vist durant la dinàmica, podem traure alguna conclusió d'això?
- Pensa en els teus avis i àvies, els hauries conegut si visquessis en alguns dels països dels grups del IDH?

Esperança de vida en néixer (anys)

IDH	mitjana	dones	homes
Molt alt	78,5	81,6	75,6
Alt	74,7	77,7	71,9
Mitjà	67,4	69,4	65,6
Baix	61,3	63,4	59,6

Font: Informe del Desarrollo Humano. PUND 2022

REPARTIMENT DE LA RIQUESA

Amb aquesta activitat treballarem

Conceptes de desigualtat i injustícia.
Actituds crítiques davant la injustícia.
ODS 1,10.

Durada

Una sessió.

Cicles

2, 3

Abans de començar

Les dades del repartiment de la riquesa mundial es calculen per a la **població adulta**, ja que es pot considerar menyspreable la quantitat de riquesa en mans dels menors. Però com moltes d'aquestes persones tenen menors al seu càrrec, en realitat augmenta el nombre de persones a compartir aquests recursos.

Població adulta mundial		Percentatge de la riquesa global
milions	Percentatge	
62,5	1%	48%
627	12%	38%
1.791	34%	13%
2.818	53%	1%

Font: Informe de la Riqueza Global de Credit Suisse 2022

Per a dividir a l'alumnat en grups, unirem els dos grups de població amb major quantitat de riquesa global, ja que, el percentatge de població mundial amb major riquesa (un 1%), mai podríem reflectir-lo en un grup de la grandària d'una classe. D'aquesta manera, quedarien tres grups, segons el quadre següent:

Grups	Percentatge de l'alumnat de la classe	Percentatge de la riquesa
A	13%	86%
B	34%	13%
C	53%	1%

Per a l'activitat, cal dividir 1000€ entre els grups seguint la proporció que es reflecteix en el quadre.

Si es considera que en el grup C pot haver-hi bastantes persones, es poden fer dos grups, C1 i C2, la qual cosa facilitarà la conversa dins de cadascun d'ells, encara que en aquest cas, caldria dividir també els diners.

Desenvolupament

Dividir la classe en tres (o quatre) grups. Explicar el següent:

“Imagineu-vos que la riquesa mundial són 1000€ al dia per a cada 100 persones adultes. En els grups esteu representant, en percentatge, a aquestes 100 persones. Repartirem entre els 3 grups la part que us correspon d'aquesta riquesa. El que heu de fer és dividir el que us toca a cadascuna de les persones del grup. Heu de pensar i comentar dins de grup, com viuríeu durant un dia amb els diners que us han tocat. Una dada a tenir en compte és que representen a persones adultes, per la qual cosa, s'haurien d'afegir als menors, és a dir, pensant en el vostre cas, els vostres germans o germanes”.

Després de deixar una estona als grups perquè facin els càlculs i començant pel grup (o els grups) C, demanar-los que diguin la quantitat d'aquests 1000€ que els ha tocat i que comentin com ho han repartit a les persones, com s'han sentit i el que hagin parlat.

Pautes per a la reflexió

En acabar, comentar amb l'alumnat a partir de preguntes com aquestes:

- Quina és la primera impressió després d'escoltar els grups?
- Us sembla just el repartiment dels diners que s'ha fet? Esteu d'acord amb el que us ha correspost?
- Els grups que teníeu menys diners, podeu viure adequadament amb això?

Les persones que disposen de més diners poden estar contentes amb aquest repartiment, però és just?

- Buscar la manera de fer el repartiment de forma més justa. A quant tocaria cada persona?
- Esteu tots contents amb el nou repartiment? Penseu que així és més just?
- Algú creu que hi ha perdut?

Les dades de distribució de la riquesa estan calculades per a la població adulta mundial. Això significa que moltes d'aquestes persones tenen menors al seu càrrec, la qual cosa augmenta el nombre de persones a compartir els mateixos recursos.

- Creieu que és necessari fer un repartiment més just de la riquesa en el món? Per què?